בס"ד

דמשק אליעזר

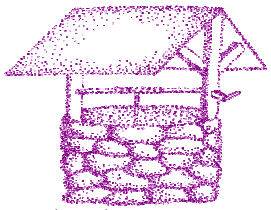

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' **אלכסנדר אליעזר קנאפפלער** שליט"א

בן הגה"צ ר' **יצחק נפתלי קנאפפלער** זצוק"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה

ונכד מוהר"ר **רפאל אהרן קנאפפלער** זצוק"ל, אבדק"ק טיניע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומו של עולם

• ימי החנוכה שנת תשפ"ז - שנה י"ד גליון ג' (רמ"א - 241) •

גליון לכבוד שמונת ימי חנוכה

מיר גייען פרענען פארשידענע שאלות לכבוד חנוכה, און דער וואס וועט ענטפערן מינימום דריי תירוצים, וועט אם ירצה השם אריינגיין אין א גורל

די זמן אריינצושיקען תשובות איז ביז ר"ח אדר א'

א כשר'ן און לעכטיגן פרייליכן חנוכה וואונטשען מיר פאר אלע טויזנטער ליינער'ס

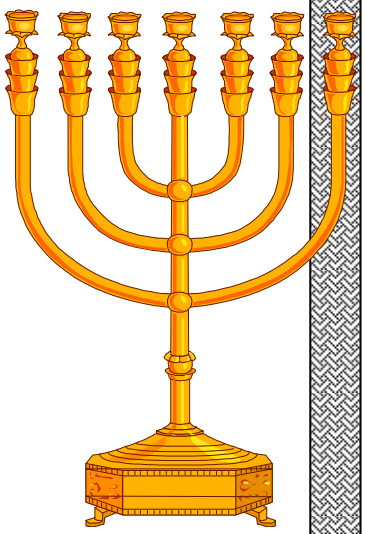

~ <u>הערות והארות מתקבלות בחיבה</u> ~

- **RABBI ALEXANDER KNOPFLER • 1564 - 48 STREET • BROOKLYN N.Y. 11219**
- **TEL: (917) 755-4864 • FAX: (718) 437-3388 • Email: 7554864@gmail.com**

כמה שאלות וחקירות בענין חנוכה

א] לויט די רמב"ם אז מ'האט געצינדן די מנורה אין בית המקדש סיי בייטאג און סיי ביינאכט, פארוואס צינדט מען נישט אויך חנוכה סיי בייטאג און סיי ביינאכט?

ב] א קטן וואס איז געווארן א גדול אינמיטן חנוכה, צו דארף ער איבערמאכן די ברכת שהחיינו, די נאכט פון זיין "בר מצוה"?

ג] אויב מ'האט פארגעסן צו מאכן א שהחיינו די ערשטע נאכט חנוכה, וואס זאל ער טוהען?

ד] ווי אזוי קען אויסקומען אז מ'זאל מאכן צוויי מאל שהחיינו די ערשטע נאכט חנוכה אויפן צינדן?

ה] ווי אזוי קען זיין אז מ'זאל מאכן א שהחיינו אויף די חנוכה לעכט, סיי די ערשטע נאכט חנוכה און סיי די צווייטע נאכט?

ו] פארוואס מאכט מען נישט חנוכה 9 טעג וועגן "ספיקא דיומא", אזוי ווי ביי אלע אנדערע ימים טובים?

ז] פארוואס גייט מען נישט חנוכה מיט שבת׳דיגע בגדים, אזוי ווי פורים?

ח] אייגער וואס באקומט א נייע מנורה אינמיטן חנוכה, זאל ממשיך זיין און צינדן אין דין מנורה וואס ער האט אנגעפאנגען צו צינדען, אדער בעסער צינדען אין די נייע מנורה, און וואס איז מיט א שהחיינו אויף די נייע מנורה?

ט] וויאזוי וועט זיין די הלכה ווען משיח קומט אינמיטן חנוכה? וועט מען טוישן די הלכה ווי בית שמאי, אדער וועט מען בלייבן ווי בית הלל?

י] זענען פרויען מחוייב צו זאגן הלל חנוכה?

יא] צו איז א מענטש מחוייב אריינצוגיין אין א חולי שאין בו סכנה, כדי צו צינדען חנוכה ליכט?

יב] פארוואס דערמאנט נישט חנוכה ביי די ברכה אחת מעין שלש?

יג] וויפיל גזירות האבן די יוונים גוזר געווען אויף די אידן?

יד] ווי איז מרומז די נם חנוכה אין די תורה?

טו] פארוואס האט מען מתקן געווען א ספעציעלע "ברכת הרואה" פאר דער וואס זעהט חנוכה ליכט, וואס מ׳טרעפט נישט ביי אלע אנדערע מצות?

דער גרויסער באלוינונג (שכר) פאר זאגן אמן און "אמן יהא שמיה רבא"

א.

דער וואס זאגט אמן מיט זיין גאנצן כח, און די געהעריגע כוונה, עפענט מען אים די טויערן פון גן עדן, מען צורייסט זיין גזר דין וואס איז אנגעשריבן אויף זיינע זיבעציג יאר, און מען איז מוחל זיינע אלע עבירות.

(שבת קיט: ובתוס', זוה"ק ח"ג כ., תיקוני זוהר יט. מ.)

ב.

פון וועז א קליין קינד זאגט אמן איז ער זוכה צו עולם הבא. (סנהדרין קי:)

ג.

עס איז נישטא קיין גרעסערע זאך פאר השי"ת ווי "אמן" וואס אידן זאגן. (דברים רבה ז')

ד.

דער וואס זאגט אמן אויף די וועלט וועט זוכה זיין צו זאגן אמן לעתיד. (שם ומדר"ת לו, ח)

ה.

די וואס זאגן אמן מיט כוונה גייען אויף יענע וועלט הויעך פון מדריגה צו מדריגה. (זוה"ק ח"ג רפו)

ו.

עמי הארץ וואס קענען נישט לערנען אפילו חומש און האבן בלויז דעם שכר פון גיין אין שוהל און זאגן אמן, איז אויך גענוג. (מגדל עפסית ט"ט)

ז.

וועז אידן זאגן אמן עפענען זיך אין הימל די טויערן פון ברכה און שמחה. (זוה"ק ח"ג רפה:)

ח.

די וואס זאגן אמן און עפענען דורכדעם די טויערן פון הימל, טוט הקב"ה עפענען די טויערן פון הימל וועז זיי בעטן אין א עת צרה. (שם)

ט.

רבי אורי מסטרעליסק, זי"ע האט געזאגט: "וועז איך וואלט וויסן אז איך האב אויף מיין לעבן געזאגט איין "אמן" ווי עם דארף צו זיין וואלט איך שוין מער נישט געדאגה'ט".

י.

רבי שמעון בן יוחאי שרייבט וועגן די חשיבות פון "אמן": וועז אידן אויף דער וועלט גיבן צו ענטפערן אמן און מ'איז גוט מכוון דערבי, וויפיל טויערן פון ברכה עפענט זיך אויבן, וויפיל גוט'ס געפינט זיך צוליב דעם אין אלע וועלטן, און וויפיל שמחה הערשט אומעטום... [תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדינו אדוננו בר יוחאי]

(זוהר ח"ג רפ"ב)

יא.

דער גרעסטער לויב פאר השי"ת איז קדיש וואס צוברעכט די סטרא אחרא מיט אלע קליפות.

(זוה"ק ח"ב קחט:, וח"ג קכט:)

יב.

ביים זאגן יהא שמה רבה דארף מען מעורר זיין אלע אברים (גלידער) צו זאגן מיט כח און מיט דעם צוברעכט מען די כח פון די סטרא אחרא. (זוה"ק ח"ק רכ.)

יג.

וועז אידן זאגן הויעך אמן יהא שמה רבה וועלט השי"ת פיל מיט רחמנות אויף יעדן אפילו אויף די רשעים פון גיהנם.

(זוה"ק ח"ג סב:)

יד.

די וועלט שטייט אויף אמן יהא שמה רבה וואס מען זאגט נאכן לערנען. (סוטה מט.)

טו.

וועז דער חכם דרש'נט און מען זאגט נאכ'ן לערנען אמן יהא שמה רבה, אפילו עס איז שוין אנגעשריבן אויף אים גזירות פון הונדערט יאר איז השי"ת מוחל.

(מדרש רבה קהלת ט, כ. – מדרש שוח"ט מזמור י).

טז.

דער וואס זאגט אמן יהא שמה רבה מיטן גאנצן כח אפילו ער האט געהאט די עבירה פון ע"ז איז מען אים מוחל. (זוה"ק ויקרא, רע"מ דף כ.)

יז.

דער וואס זאגט אמן יהא שמה רבה איז מען אים מוחל אלע עבירות. (חרדים מלות תשובה פ"ז)

יח.

יעדער צדיק האט א עקסטרע שטוב אין גן עדן לויט זיין מדריגה, און דער וואס זאגט אמן מיטן גאנצן כח עפענט מען אים די טירען פון אלע שטובער. (מכתם"ו שבת קיט:)

גודל מעלת אמירת תהלים – מפי ספרים וסופרים

תהלים בציבור - דוחה כל מיני פורעניות

ידוע לכל סגולת אמירת תהלים בציבור שדוחה כל מיני פורעניות מעליו ומעל משפחתו ומעל בני דורו ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות והצלחות.

(של"ה הק')

מצות ביקור חולים – זו תפלה

גודל ענין המתפלל בעד חבירו כמבואר בשו"ע שהיא עיקר מצות ביקור חולים, וגם מצות גמילות חסדים.

(שו"ע יורה דעה, שלה)

יאמרו זמירותיו בבתי מדרשות

מי שחשקה נפשו לדבק בו יתברך ובשבחיו אז ידבק עצמו בספר תהלים וכבר אמרו רבותינו ז"ל שהתפלל דוד המלך ע"ה שיאמרו זמירותיו בבתי כנסיות ובתי מדרשות. **(של"ה הק')**

אין לנו דבר גדול מספר תהלים

אין לנו דבר גדול מספר תהלים שמרבים מזמורים שבחים להשם יתברך ורבים מזמורים הם של בקשות מחילה וסליחה והכל מיד ה' השכיל דוד המלך ע"ה ברוח הקודש. אשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה ובכוונת הלב ולא כמו בדור הזה שאומרים במרוצה ובלתי כוונה, אלא אם ירצו לקבל שכר עליהם ויהיה אמירתן נחת רוח לפני השם יתברך צריכין לומר בנחת. **(של"ה הק')**

קבלה לבטל הגזירה לגמור כל ספר תהלים

קבלתי להמתיק דינים והגבורות לגמור כל ספר תהלים, נרמז בפסוק מי ימלל גבורות ה', ימלל מלשון מלילות לשון מולל וזורק, ולפי"ז הפירוש הוא כך מי שירצה לכתוש ולמלול הגבורות ישמיע כל תהלתו, היינו כל ספר תהלים. **(אגרא דפקרא, שמח)**

סגולת האומר ג' פעמים ביום אחד

קבלה מן רבינו אלימלך מליזענסק זלה"ה כי האומר ג' פעמים כל התהלים ביום אחד הוא חשוב כתענית משבת לשבת. גם שמעתי אומרים בשם תלמידו מוהר"מ מרימינוב זצ"ל, כי האומרו ג' פעמים ביום אחד הוא חשוב כחרב וחנית נגד היצה"ר.

(רחמי האב, ת)

אף הניגון של תהלים – יש לו כח גדול

מעשה ברוסיא בשנות הגזירה שחפשו נערים קטנים בכל עיר ועיר מבנ"י והוליכום בדרך רחוקה לגדלם לבעלי מלחמה, והנערים בזכרם צער הוריהם וראו גודל צרתם שמוליכים אותם להעבירם מאמונתם וכו' אמרו זה לזה הלא בביתנו אם יש צרה ל"ע אומרים תהלים ברבים ונצלים, וגם אנו בצרתינו נאמר תהלים, אבל לא יכלו שלא הי' להם ספר תהלים, ולומר בעל פה עדיין לא ידעו, ע"כ נמנו וגמרו לומר עכ"פ הניגון של תהלים, וכן עשו ושרו הנגון ותעל שירתם ונהוה התעוררות בשמי מרום וזכו לישועה ונשלחו לביתם.

(שער ישכר מאמר תקע בשופר, טו – בשם הדברי חיים)

כל בקשת האדם מרומזים בו

דוד המע"ה הי' מתפלל על כל הענינים שצריכים ישראל עד ביאת משיח, על החולים שיתרפאו, ועל הבריאים שלא יחלו, ועל פרנסתם שיתברכו, ולבטל מהם כל הגזירות קשות, וע"י שהאדם מתפלל עם הציבור הוא ממשיך כל השפעות טובות על כנ"י. **(מאור ושמש)**

לתקן בכל מושב בני ישראל – עבור אחינו ישראל להצילם מכל רע

זה כמה נכסוף נכספתי לתקן תיקון גדול זה בכל מקום מושב בני ישראל להיות בכל עיר ועיר עדה קבועה לעמוד בתפלה ובתחנונים יום יום לפני אדון כל בעד קהל עדתם ועבור כלל אחינו בני ישראל להצילם בכל מרעין בישין, ושאלתי ובקשתי מכל איש היקר את דבר ד' יתקן תיקון זה בעירו וה' הטוב ישמע שועתם, וימלא בטוב משאלותם. **(אוהב ישראל)**

לשנות הטבע

וכיון שבא דוד בא תפלה לעולם, כי הוא לימד דעת את העם איך יתנהגו בתפלה ובתחינה לפני אדון כל, וגדול כח התפלה אפילו לשנות הטבע ולהנצל מן הסכנה ולבטל הנגזר. **(רבינו בחיי)**

יכולים לפעול על ידם הכל

ולכן נקראים שירי דוד מלכינו 'תהלים' שיכולים לפעול על ידם הכל ואין שטן ואין פגע רע. **(נועם אלימלך)**

לאומרם בכל יום

כבר נודע סגולת ספר תהלים נורא מאד ויזהר לקרות ממנו שיעור בכל יום. **(חיד"א)**

כאילו קיים כל התורה כולה

כל האומר תהלים בכל יום, כאילו קיים כל התורה כולה. וזהו ת'וכו ל'רגליך י'שא מ'דבורתיך ר"ת תלי"ם, וסמיך ליה "תורה צוה לנו משה".

בהשכמת היום – עם טליתו

ציצית' על' כנפי' בגדיהם' ס"ת תלי"ם, לרמז על המצוה מן המובחר, בהשכמה להתעטף בציצית וללמוד תהלים.

לאומרו קודם התפלה

טוב שיאמר מזמורי תהלים קודם התפלה לזמר עריצים ותעלה התפלה לרצון.

מנין מזמורים ב' פעמים – עולה כפר

אם יוכל ללמוד ספר תהלים פעם א' בחול ופעם ב' בשבת, הנה מה טוב, כי ב' פעמים והם ש' מזמורים, גימטריא' "כפר", ומבטל "יצר" גימטריא ש'.

לגומרו פעם אחת בשבוע

לא יגרע מצדיק לומר כל ס' תהלים בכל שבוע מידי שבת בשבתו.

(חיד"א, בספרו יוסף תהלות)

כלול וגנוז בו כל התורה

משה נתן להם לישראל חמשה חומשי תורה, וכנגדם נתן להם דוד ספר תהלים שיש בו ה' ספרים (שוח"ט תהלים א'). נמצא כלול וגנוז בו כל התורה כולה. כי דוד המלך ע"ה חיבר תהלים חמשה, כנגד חמשה חומשי תורה. **(דגל מחנה אפרים)**

מזמור קיט – סגולה להנצל משונאים הרוצים להרע לו

מי שיש לו שונאים ורוצים להרע לו, סגולה שיאמר בכל יום ויום מזמור קי"ט וסימנך "להדוף את כל איביך", להדו"ף גימ' קי"ט. ובכל פסוק שבו יש סגולה בפני עצמה להועיל לדבר מיוחד.

(סגולות ישראל מערכת ה')

כאילו עוסק בתורת נגעים ואהלות

והאומר תהלים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה. וכבר בקש דוד המלך ע"ה שיהיו מקבלין שכר הקורא בתהלים כעוסקין בתורת נגעים ואהלות. **(של"ה הק')**

די שענסטע מתנה צו קויפן פאר אייער אינגעל / בחור / אדער בר מצוה בחור / און אויך פאר זיך אליינ׳ס, די נייע וואונדערבארע חומש "שנים מקרא ואחד תרגום"

צו באשטעלן רופט: 917-755-4864

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער
בלאאמ"ו הגה"צ מוהר"ר **יצחק נפתלי קנאפפלער** זצוק"ל
אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה
ונכד מוהר"ר **רפאל אהרן קנאפפלער** זצוק"ל
אבדק"ק טינ'ע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן
ולמעלה בקודש עד **רבינו הרמ"א** ועוד, זי"ע ועכ"א

ALEXANDER KNOPFLER
1564 - 48 STREET
BROOKLYN N.Y. 11219
TEL: (917) 755-4864
FAX: (718) 437-3388

כאפט אריין א הבטחה פון חז"ל פאר אריכות ימים ושנים

עש"ק לסדר להנאתך ולטובתך (לך לך) תשפ"ו לפ"ק

די שיינע הייליגע חומש "שנים מקרא ואחד תרגום", וואם באשטייט פון 3 הערליכע בענדער, אויך באגלייט מיט הערליכע פירושים אויף חומש תרגום, וואם מען האט געדרוקט אין די הייליגע לאנד ירושלים עיה"ק תובב"א, איז שוין בס"ד ובעזהשי"ת אנגעקומען קיין אמעריקא, און היות דאם וועלט נישט פארקויפט אין קיין ספרים געשעפטן, און ס'איז ידוע אז אונזערע הייליגע חכמינו ז"ל זאגן אין די גמרא [אין מס' ברכות] אז ווער ס'איז מעביר סדרא א יעדע וואך, פארלענגערט מען זיינע טעג און יארן (כל המשלים פרשיותיו שנים מקרא ואחד תרגום, "מאריכין לו ימיו ושנותיו"), און די הייליגע ספרים זאגן אז נישט נאר "זיינע" יארן, נאר אויך פון זיינע קינדער און איניקלעך, און דאם איז פשט פון "ימיו ושנותיו".

וועגן דעם געבן מיר די געלעגנהייט אז איר קענט יעצט באשטעלן דעם חומש פאר אייך און אייערע קינדער און איניקלעך וויפיל איר ווילט יעצט פאר בלויז די "קאסט–פרייז" פון בלויז **$70** (דאם איז די פרייז בלויז פונעם דרוקען, נישט אריינגערעכנט אלע אנדערע קאסטן וואם קומען נאך צו פארדעם און נאכדעם), איז אויב ווילט איר א טובה טוהן פאר אייערע קינדער און איניקלעך, און די גאנצע משפחה עמו"ש, באשטעלט דעם חומש ווי לאנג ס'איז נאך דא פון דעם. [אלע נדבנים באקומען עם בחנם לויט זייער פארלאנג].

אויב האט איר סיי וועלכע א פראגע בנוגע דעם חומש, קענט איר מיר רוהאיג רופען אויף די נומבער וואם שטיין פון אויבן, אדער קענט איך אויך רופען אויף דעם נומבער **917-570-6134**. אויך קענט איר שיקען אן אימעיל אויף **7554864@gmail.com**. אויך קענט איר שיקען א ZELLE אויף **seknopfler@gmail.com**.

ווי עם וואונטשט אייך ברכה והצלחה

אלכסנדר אליעזר בן ברכה קנאפפלער

ת'הא ש'נת פ'רו ו'רבו בתורה – תשפ"ו לפ"ק

ביטע צייכנט אן וויפיל סעט'ס חומשים איר ווילט באקומען:

☐ 5 ☐ 10 ☐ 15 ☐ 20 ☐ 25

כל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו

מכתב תודה שקיבלנו על החומש החדש*

יום א' לסדר ואלה תולדות שנת תשפ"ז לפ"ק

אל מעלת כבוד ידידי היקר מאוד נעלה, עסקן נלהב לשם שמים, עושה ומעשה ומזכה את הרבים בכל עת ועונה, הלא הוא כש"ת

מוה"ר אלכסנדר אליעזר בן ברכה קנאפפלער שליט"א.

איך וויל ארויסברענגען רגשי לבבי אויף מאמע-לשון, און פארציילן וואס דו האסט אויפגעטוהען מיטן געבן א סעט פון די הערליכ חומשים "שנים מקרא ואחד תרגום" פאר מיין חשוב'ע כיתה ט' אינגעל, ער האט עס באקומען פאריגע וואך, און די וואך פרייטאג האט ער עס שוין געוצט, און מעביר סדרא געווען אינדערהיים אין דיינונג הויך אויפן קול, מיט א חיות און געשמאק, און אריינגעברענגט א שבת'דיגע אטמאספערע אינעם הויז א גאנצע נאכמיטאג.

ספעציעל די חומש וואס האט נאך ביאורים אויף חומש און תרגום, האט ער עס געוצעט צווישען יעדע עטליכע פסוקים אריינצובליקען אין די טייטש, און קונה זיין די חומש רש"י פון די סוף סדרה וואס מ'האט נישט געלערנט און חדר, און צו איבער'חזר'ן דאס וואס מ'האט שוין געלערנט אין חדר.

איך שטעל מיר אז אזעלכע סצענעס קומען פאר אין נאך אידישע הייזער, נאר נישט יעדער נעמט זיך די מיה אייך צו פארציילען, און ווי די וועלט זאגט אז א יעדע געשריבענע בריוו שטעלט מיט זיך פאר נאך 500 אומגעשריבענע בריוון, וואס מענטשן האבן געוואלט שרייבען, אבער זענען נישט אנגעקומען, אין די היינטיגע "ביזי" וועלט, ועל כן יהיו נא בעיניך כאילו היו פורטים אותו.

איך וועל צוענדיגען מיט א ברכת הדיוט, אז אינעם זכות פון מעביר סדרא, וואס חז"ל זאגן אונז אין מסכת ברכות אז ס'איז מאריכין ימיו ושנותיו של אדם, זאלסטו זוכה זיין צו אריכות ימים ושנים געזונטערהייט בבריאות השלימות, און זוכה זיין בקרוב אקעגן צו גיין משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

וואו עס ווינטשעט

פנחם לעבאוויטש

בארא פארק יצ"ו

***הערת המוציא לאור: זעהט צו געבן מתנות פאר אייערע קינדער די שנים מקרא ואחד תרגום, זעהט פון דעם דאנק בריוו, וואס א טאטע פון א קינד שרייבט וואס ער האט געגעבן א מתנה פאר א צוועלף יעריג אינגל. טוט אויך מחנך זיין אייער קינד זאל מעביר סדרה זיין יעדע וואך.**

♦ בענין השכמת האדם בצפרא דשבתא ♦

ישכים בבוקר לעסוק בתורה

אמר להם הקב"ה לישראל לא כתבתי לכם בתורתי לא ימוש ספר התורה הזה מפיך אע"פ שאתם עושים מלאכה כל ששה ימים שבת יעשה כולו תורה, מכאן אמרו ישכים אדם וישנה בשבת וילך לבית הכנסת ולבית המדרש ויקרא בתורה וישנה בנביאים ואחר כך ילך לביתו ויאכל וישתה לקיים מה שנאמר לך אכול בשמחה לחמך.

[תנא דבי אליהו]

סדר היום של יהודי תימן

נודע מנהגם של יהודי תימן ביום שבת קודש, שרוב ככל הקהל היו משכימים קום כשלוש שעות קודם עלות השחר לבית הכנסת, ולומדים זוהר ומשנה ותלמוד, ואח"כ מתפללים תפלת שחרית. זמן התפלה של שחרית מתחילת העקדה עד סוף שחרית, לוקח זמן של שעה וחצי לפחות. וכן קריאת התורה והפטורה והתרגום לוקח כמעט כשעתיים. ואח"כ תפלת המוסף, וקריאת המנורה, או פרק אחד מהיד החזקה להרמב"ם. בסך הכל כארבע שעות ממוצע תפלת הבוקר של יום שבת קודש.

[לחיים בירושלים, הקדמה]

המשכים בשבת בבוקר ולומד שמעתא חדתא - מתענג בו כעל כל טוב

הלומד תורה ומחדש חדשות כאשר יחונן ה' אותו, ומאיר לו במאור תורה, אין לך נחת רוח גדול מזה, כאשר משכימים באור בוקר ולומד שמעתא חדתא, ונחית לעומק העיון ומשדד עמקים, ואין בזה עמל ויגיעה כלל, כי מתענג בו כעל כל טוב, ושש על אמרתו אשר העלה בתבונתו כמוצא שלל רב כו'.

[חי' כתב סופר המצורף לחי' חת"ס ביצה מהדו"ב סוף המס' ד"ה אמרי, והובא בהערה לספר מנהגי חתם סופר שם אות צה]

הפושעים אינם יודעים מאומה - גודל תענוג לימוד בשבת בהשכמה

בערך שלש שעות אחר חצות ליל שבת קודש, היה קם מרן הכתב סופר זצ"ל, ונר היה דלוק בחדרו שלמד שם, ובירך ברכות השחר בהתלהבות גדולה מאוד, וירדו דמעות עיניו מתוך שמחה וחדוה, אח"כ שתה משקה קאפפע, ואח"כ למד משניות וגמרא שבת ועירובין על הסדר ברוב חדוה ושמחה והיה רגיל לומר מתענוג גדול זה אינם יודעים הפושעים מאומה.

[ספר מנהגי חתם סופר פ"ד אות צא- צב, עמ' קעא]

אם קמים בשבת בבוקר ולומדים ד' שעות - מרגישים טעם באמירת נשמת

המהרש"ג דיבר – בגודל הענין של לימוד קודם תפלת שחרית בשב"ק, שאם קמים בש"ק בשעה ד' באשמורת הבוקר, ולומדים ד' שעות רצופות בסוגיא דטיפת חלב (שזה למדו אז בישיבתו) אז מרגישים טעם באמירת נשמת.

[מפי תלמיד אחד, הובא בגליון מבאר רבותינו פ' בשלח תשס]

מתוך שלוה נפשית ובהרגשת קדושה עילאית - לומדים בצוותא הלכות שבת

עוד לפני תפלת ציבור – כל אחד עוסק בדברי קדושה, זה אומר תהלים, וזה עובר על פרשת השבוע, זה לומד משניות, וזה עוסק בשו"ע הלכות שבת, "ובהרבה מקומות לומדים בצוותא שיעורים קבועים, מתוך שלוה נפשית ובהרגשת קדושה עילאית", אור של הנשמה יתירה קורן מכל פנים, ואוירת מעין עולם הבא – יום שבת מנוחה אופפת וסובבת את כל הנוכחים.

[ספר זיו השבת, שחרית של שבת ב, עמ' קמ]

מנהג ישן להתקבץ ללמוד בשבת קודש בבוקר

ומנהג שהיה [בספרד] במקום ראשי ישיבות בהשלמת הפרשיות, כך היה הדבר, שהיו מתקבצין בשבתות וקובעין מדרשות לריבוץ תורה עד שתי שעות (ששאלו מראשי ישיבות והתירו להן לאחר הקי"ש משעת הנץ החמה משום ריבוץ תורה), ולאחר כך היו מתפללין שחרית.

[ספר העיתים, ס' קע"ה וס' קעט בשם תשובת ר"ש הנגיד]

בחינת גן עדן העליון

הרה"ק ר' אהרן מקארלין זי"ע (בעל בית אהרן) אמר להחסיד המפורסם ר' בערקא שוחט זצ"ל: "אין אנו רוצים שהאברכים יהיו נעורים כל הלילה, כי מבלים את היום שאחר הלילה, אך אם קמים באשמורת אזי מקימים את היום וכו', האשמורת של שבת קודש הוא בחינת גן עדן העליון.

[ילקוט דברי אהרן, עמ' יא-יב]

מקוה בשבת קודש

הטובל בשבת בשחרית, נחשב לו כ'טבילת כהן גדול ביום הכיפורים', עכ"ל.

[כף החיים, כח - בשם ילקוט ראובני]

~ וקראת לשבת עונג ~

• סיפור לשבת קודש •

שסיפר הגאון ר' יחזקאל אברמסקי ז"ל מח"ס "חזון יחזקאל" - נכד הרידב"ז

דעם סיפור האט דערציילט דער גאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל רב אין לונדון, און שפעטער אין ארץ ישראל, מחבר ספר "חזון יחזקאל", וואס האט זיך געריכט א אייניקל פון דעם גאון דער רידב"ז - דער גאון רבי יעקב דוד וילובסקי זצ"ל, מחבר פון ספר מגדל דוד אויפ'ן ירושלמי און שו"ת רידב"ז, געווען רב אין סלוצק און האט זיך באזעצט בסוף ימיו אין צפת ת"ו, דארט האט ער געפירט א ישיבה בשם "תורת ארץ- ישראל" - נסתלק געווארן אין צפת ראש השנה יאהר תרע"ד.

אין איינע פון די טעג איז דער רידב"ז שלאף געווארן, ער איז געווען א שטארקער חולה, געוען איז דאס וועז ער איז געווען רב אין סלוצק, און ער האט דאן געהאלטן אין מיטן שרייבן זיין גרויסן חיבור אויפן ירושלמי.

ליגנדיג שלאף איז ער אין א טאג איינגעשלאפן און דער רידב"ז זעהט אין חלום, ווי ער ווערט געברענגט צום בית דין של מעלה, דארט ווערט ער געמשפט ווען דער בוך זיינער ווערט געעפנט און מ'איז איהם דן צו דארף ער שוין די וועלט פארלאזן, אדער ער האט נאך וואס צו טאן אויף אונזער וועלט און ער דארף געזונט ווערן, וויבאלד – האט שפעטער דער רידב"ז דערציילט – עס איז נישט געווען קיינער זאל זאגן וועגן איהם א גוט ווארט, האט ער באשלאסן צו זיין אליין א סניגור פאר זיך, און לייגן טענות אז ער האט נאך וואס צו טאן דא אויף דער וועלט, און עם קומט איהם נאך יאהרן ער זאל זיין געזונט און אויפטאן.

די ערשטע טענה האט דער רידב"ז געמומען טענה'ן פארן בית דין של מעלה:

היות ווי ער האט אנגעהויבן שרייבן א פירוש אויפן ירושלמי וואס די וועלט וועט פון דעם שטארק גענישן, לתועלת הרבים, און וויבאלד ער האלט אינמיטן די הייליקע ארבעט אויב מ'וועס איהם יעצט צונעמען וועך וועט ענדיגן דעם פירוש, דאס אליין איז געגוג סיבה מ'זאל איהר געבן לעבן ער זאל געזונט ווערן און קענען טאן וווייטער די ארבעט און ענדיגן דעם שיינעם פירוש.

דער ענטפער פון בית דין של מעלה איז געווען אזוי:

זייער פיין, זייער חשוב, און זייעד גוט איז אז עס איז פאראן אזא איד ווי ער וואס האט אויף זיך געמומען אזא חשוב'ע זאך פון מאכן א פירוש אויפן ירושלמי וואס וועט זיין א תועלת פארן כלל, אבער לא אלמן ישראל דער ירושלמי וועט בלייבן ירושלמי און עס וועט קומען א צווייטער און וועט דעט פירוש ענדיקן, דעו כלל ישראל האט שטענדיג אין אלע דורות געהאט מפרשים און גדולי ישראל וואט האבן זיך אפגעגעבן, אויב ער וועט דאס נישט מאכן, דעם פירוש, וועט דאס א צווייטער מאכן דאס איז נאך נישט גענוג קיין סיבה צו געבן יאהרן.

וויבאלד די סיבה האט נישט געמאכט דעם ריכטיגן רושם אויפן בית של מעלה – האט שפעטער דערציילט דער רידב"ז – האט ער גענומען טענה'ן א צווייטע טענה וואם האט צו טאן מיט "חסד":

היות ווי ער אלס רב אין סלוצק פירט א גרויסע קאסע פון צדקה, ער האס א רשימה פון אלמנות און יתומים, אזוי אויך ארימע משפחות וואס ער זארגט פאר זיי, ער טראגט זיי אריין פון צייט צו צייט געלטער ער שפייזט די משפחות מיט עסן און הלבשה א.א.וו,

אויב מ'וועט איהם צונעמען אין מיטן די יאהרן וועט ער דאגה'ן פאר די אלמנות און יתומים, וועט ער טראכטן פאר די ארימע משפחות, וועט ער זיי שפייזן וועט ער צאלן זייערע חובות? דאס אליין דארף זיין געגנג סיבה מ'זאל איהם געבן יאהרן ער זאל געזונט ווערן און קענען ממשיך זיין מיט די הייליגע ארבעט!

דער בית דין של מעלה האט דאן געענטפערט:

אמת אז די זאך וואס ער טוהט איז זייער הויך און חשוב, פאר דעם וועט זיין שכר זיין גרויס על פי פעלו, אבער דאס איז נישט קיין סיבה איהם צו געבן יאהרן, ווייל 'לא אלמן ישראל', ביי אידן פעלן נישט קיין עסקנים גבאי צדקה און עושי חסד, אויב ער וועט דאס נישט טאן וועט דאס א צווייטער טאן, די אלמנות און יתומים וועלן נישט הונגערן, די ארימע משפחות וועלן ח"ו נישט אויסגיין, אידן וועלן רחמנות האבן, און וועלן זיי צושטעלן וואס זיי דארפן.

וועז דער רידב"ז, ווי ער האם שפעטער דערציילט, האט געזעהן אז אויך די טענה פון חסד האט נישט משנה געווען דעם מיינונג פון בית דין של מעלה, האט ער געגומען טענה'ן א דריטע טענה:

זיין שטייגער און אזוי פירט ער זיך צוזאמען מיט זיין רעבעצין א תקופה פון יאהרן, אז דעם כבוד שבת היטן זיי אפ גאר אנדערש ווי אלע אנדערע אידן, זיי ביידע פירן זיך אז ביז "ליל ששי" דאנערשטיג ביינאכט איז שוין גרייט ביי זיי דער גאנצער שבת, די טישטעכער ליגן שוין אויסגעשפרייט אויפן טיש, די ליכט אנגעגרייט צום צינדן, די חלות געבאקן, די מאכלי שבת געקאכט און שוין איינגעדעקט, אלס בכל מכל כל איז גרייט אויף שבת.

דעם טאג פרייטיג, וויבאלד אלעם איז שהן גרייט, ניצן זיי אוים אויף "תוספות שבת", צו טראכטן און זוכן יעדן נאך עפעם א חידוש מוסיף צו זיין לכבוד שבת, נאך א ספעציעלן מאכל, נאך א לבוש, נאך א פוץ אין הויז, אז דער שבת זאל באקומען יעדן וואך עפעם א תוספות כבוד, ער גלויבט נישט צו עם איז נאך דא אזעלכע, על כל פנים אין זייער געגנט וואם טוהט אזוי לכבוד דעם היליגן שבת, דעריבער בעט ער אז כדי עם זאל זיך דרייען אויף דער וועלט אזא איינער וואט טוט פארן כבוד שבת ווי ער, דארף מען איהם לאזן לעבן געבן נאך יאהרן און געזונטע יאהרן.

דער בית דין של מעלה האט דאן די טענה שטארק אויפגענומען, און האט ג'פסק'נט אז וויבאלד אין דעם ענין פון כבוד שבת מיט אזא וועג ווי דער רידב"ז פירט זיך איז טאקע נישטא וועך עם פירט זיך אזוי, קומט איהם אז דער שבת זאל וויטער דורך איהם אזוי מכובד ווערן, און מען לייגט איהם צו יאהרן, געזונטע יאהרן ער זאל קענען ממשיך זיין אין די הייליגע וועג ער צוזאמען מיט זיין חשוב'ע רעבעצין.

דער רידב"ז האט זיך אויפגעכאפט פון טיפן שלאף, און פון טאג צו טאג איז איהם בעסער געווארן, ביז ער איז אינגאנצן געזונט געווארן, ער האט ממשיך געווען צו שרייבן דעם פירוש אויפן ירושלמי, געטוען וויטער חסד מיט די ארימע משפחות, און נאך מער פארשטארקט דעם ענין פון כבוד שבת, וואם אין דעם זכות איז ער געבליבן לעבן און באקומען גוטע געזונטע יאהרן, ארויף קיין ארץ ישראל געבויעהט א ישיבה פון **150** תלמידים, געטאן גרויסע זאכן אין די שטאט צפת, און פארן ישוב פון ארץ–ישראל בכלל.

דער רידב"ז האט די מעשה דערציילט פאר זיינע קינדער און איניקלאך און צו זיי געזאגט:

מיין פירוש אויפן ירושלמי האט מיר נישט געהאלפן מיינע גרויסע צדקות און חסד איז מיר נישט געשטאנען צו הילף, די איינציגע זאך איז דער כבוד שבת וואס האט מיר געראטעוועט בעט איך פון אייך אז איהר זאלט אויך שטארק היטן דעם כבוד שבת.

דער גאון רבי יחזקאל אברמסקי וואם איז געווען א איניקל האט אויסגעפירט: אז ביי די אלע איניקלאך פון רידב"ז איז איינגעפירט געווארן, צו טאן ווי דער זיידע גרייטן דעם שבת נאך פון ליל ששי, און טאן עפעם א חידוש פארן שבת פרייטיג.